

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 284, utskrivet v 23 2018

Kära läsare!

Nog märks det att användningen av vaccin mot TBE slår rekord. Trots uppmaningen i förra numret om att prenumeranter kan läsa själva så kvarstår många frågor. Jag har valt att presentera ett urval med bara frågor om TBE i detta nummer så ser ni ungefär hur det ser ut... Och kan inte låta bli att kommentera ett inslag i SVT nyheter Sörmland där man menar att den första dosen TBE-vaccin är helt meningslös om man inte får dos 2 inom 4-6 veckor. Var får man allt ifrån??

Och intresset för grundkurserna i september är stort. När detta skrivs är det inga platser kvar i Stockholm och bara ett fåtal kvar i Malmö. Vi har lagt till en extra kurs i Stockholm 14-16 november för att möta efterfrågan.

Nästa nummer blir det sista före sommaruppehållet

Fråga: Jag fick en förfrågan om att vaccinera mot TBE och fick då också höra ett påstående som jag inte känner till: "att vaccination så här nära säsongen snarare kan öka risken för att få TBE än att det ger ett skydd?" Enl FASS, så uppnås ett skydd på 87 % efter de första 2 doserna och om det då ges med 2 veckors mellanrum tänker jag att individen "hinner" utveckla skyddet snabbt innan det är full säsong?

Svar: Påståendet om att inte vaccinera nära säsongen är grundfalskt. Jag har också hört det men vet inte varifrån detta kommer. Undvik 0+14 första säsongen - sämre skydd. Ge hellre 0+7+21...

Fråga: Pat tog tre TBE 2011 då hon var 44 år sedan om 3 år igen 2015 då var hon 48 år. Nu är hon 50 år och ska hon då ta den där extra dosen och sedan om 5 år dos 6? Man blir ibland snurrig

på alla frågor jag får av mina kollegor; försöker få dom att tänka att det är 5 som är grundvaccinering för de över 50.

Svar: Har man tagit tre doser räknas man som grundimmuniserad. Hon var inte 50 år då och behöver ingen extrados.

Fråga: Om en person har fått Encepur som dos 1, ska man helst ge dos 2 med samma vaccin el. går det bra att byta ut till FSME som dos 2? Om det inte är OK och personen har fått FSME som dos 2, hur skall vi tänka då??

Svar: Det är OK att byta när man inte har möjlighet att ge samma.

Fråga: Har en familj där. Pappa skall flytta till Ryssland och vistas i Sotji i 7-8 mån, åker nu i juli. Familjen skall också med, två barn på 2 och 5 år. Måste de tuberkulosvaccineras? (lite omständligt och besvärligt är det ju). Är det klokt med TBE-vaccination?

Svar: Jag skulle både ge vaccin mot TBE och BCG.

Fråga: Har ett par, kvinna född 1945 fått 2 doser Encepur 1998 och hennes make född 1934 fått 2 doser Encepur 2002. De kommer att besöka områden i Sverige med stor ökad risk för TBE. De har hund och rör sig mycket ute i skog och mark. "Är en dos (i det är fallet t o m 2 doser) alltid en dos"? Bör de börja om? Eller kan jag ge en dos nu (=3:e) och en om 2 månader (=4:e) och sedan efter 3 år?

Svar: Du kan ge dos 3 av TBE vaccin nu och sedan fortsätta enligt ditt förslag

Fråga: Har en kvinna född -53, som tog första dosen FSME 16/4, dagen efter frossa, kraftig muskelvärk i benen som satt i 3 dagar. Nu helt återställd. Kan vi ge andra dosen idag??

Svar: Om det är en starkare indikation så OK. Ofta blir reaktionen mildare efter dos 2. Berätta gärna hur det gick...

Infektionskliniken ❖❖ Mälarsjukhuset ❖❖ 631 88 ESKILSTUNA

❖❖ E-mail: svarigar@gmail.com ❖❖

❖❖ Redaktionsassistent: 016 - 10 35 40 ❖❖

❖❖ Läs mer om Reserådet och Svar Igår och möjligheten att prenumerera på www.reseradet.com ❖❖

(Mer information: Kvinnan som fick sin andra dos FSME hade inga besvär över huvud taget, "mår som en prinsessa"...)

Fråga: Jag har yngre patienter som haft kraftiga hjärnskakningar vid ett flertal tillfällen. Kan de vaccinera sig mot TBE, det står i Fass att personer som fått skallskador inte ska vaccinera sig, vad gäller?

Svar: Ge vaccin som vanligt - typisk företagsformulering utan relevans.

Fråga: Har en kvinna som ammar en gosse på 4 månader, hon önskar vaccinera sig mot TBE, jag tycker man kan vänta eftersom hon ammar helt och bor i nordvästra Skåne.

Svar: För mig spelar det ingen roll om hon ammar eller inte.

Fråga: Har vaccinerat en kvinna på 28 år för TBE, och hon har nu fått sina första 2 doser FSME-IMMUN. Båda gångerna har hon reagerat med allmän sjukdomskänsla, matthet/svag i benen, värk i nacken/kroppen och lite yrsel. Började någon dag efter vaccinationen och satt i några dagar. Hon är frisk sedan tidigare. Ska man tolka det som en vanlig biverkan? Kan jag fortsätta vaccinera med dos 3 nästa år?

Svar: Eftersom det inte blev värre och är rapporterat som en biverkan kan du ge dos 3 om hon vill utsätta sig för pinan än en gång...

Fråga: Jag har en individ som är 56 år gammal och påbörjade sin vaccinering med TBE 2017. Fick två doser 2017 och idag fick hon dos nr 3. Enligt de nya riktlinjerna så skulle hon egentligen haft dos 3 efter de två första doserna. När tycker du att jag ska rekommendera henne att ta dos 4?

Svar: Om 2 månader.

Fråga: Har en man som är född 1960 som fått grundimmunisering mot TBE enl. tidigare rekommendation med 3 doser, dos 4 efter 3 år (2014) och undrar nu när han skall ha dos fem... som vi tidigare gjorde med personer under 60 år skall han ju ha nästa dos 2019, men hur gör jag nu sedan rekommendationerna för fyra doser

som grundimm. ändrats till personer från 50 år och äldre?

Svar: Om han fick sin första dos när han fyllt 50 år och så vitt jag förstått inte fått sin femte dos så kan du ge en extrados 2 mån efter "ordinarie".

Fråga: En person hade Guillain-Barré 2010, ev utlöst av Pandemrix. Hon önskar nu TBE-vaccinera sig, löper hon ökad risk att få Guillain-Barré igen? Skulle ni ha vaccinerat henne? Hon är mycket ute i skog och mark och det har ju varit ett ökande antal TBE i vårt län.

Svar: Svårt val. Vi vet inte allt om Guillain-Barré men att vaccinerar i princip kan utlösa tror jag på. Tyvärr kan jag inte lova att TBE-vaccin är absolut riskfritt så jag skulle inte ge dos 2 men kollega Lasse L menar att man i detta fall som vanligt måste väga risker mot nytta och jag tyder detta som att hon kan få vaccin om hon dels vistas i områden med konstaterad risk och dels exponeras mycket.

Svar på förra månadens fall:

"Jag har idag gett en första dos Ixiaro till en individ som ska åka till Kina 7/4 och vara borta 5-6 veckor. Hon kommer att vistas mestadels i stadsmiljö men även resa runt i landet på landsbygden. Åker till Asien 1-2 g/år. Tycker du att jag ska snabbvaccinera henne, d v s ge henne dos nr 2 om 7 dagar? Hon hinner annars inte få dos 2 innan hon åker."

Svar: Helt OK att ge 0+7. Tillägg: Just för Ixiaro gäller att man får lika bra skydd efter 0+7 som efter 0+28. Lite oväntat men praktiskt.

Månadens fall:

Vi har gett grundvaccinering till barn 1-15 år med Ambirix två doser, när är skyddet så lågt att vi måste ge nästa bosterdos? Samma fråga med vuxna som fått tre doser Twinrix, när ska nästa bosterdos ges? 30 år?